

ZROZENÍ KOVU

Pracovní list

Příběh bronzu a železa

Milí cestovatelé,

vítáme vás na putování dobou bronzovou! Přeneseme se do období let 2300 př. Kr. až 800 př. Kr., kdy lidé objevili krásu bronzu. Oslnivá záře zlata, stříbra a mědi učarovala pravěkému člověku ještě dříve. Pak ale objevil další kov...

Na cestě budete plnit různé úkoly a hledat odpověď na záhadné otázky. Když odpovíte správně nebo splníte úkol, překreslete si šifru. Na konci putování na vás čeká rozluštění a malá pozornost v pokladně.

I. místnost

1. První vitrína u dveří a model za ní vám prozradí odpověď na následující otázky: Bronz je slitina dvou kovů. Vypátrejte, kterých

Šťastnou cestu!

šifra č. 1

(mėdi a cınu)

2. Spočítejte, kolik kovů a jejich variant je vystaveno ve vitríně.

Jedna, dva, tři...

(devět)

šifra č. 2

3. Pozorně si prohlédněte model těžby rud v pravěku. Zkuste popsat, jakým způsobem lidé rudu těžili?

šifra č. 3

(Lidé doby bronzové důkladně pozorovali přírodu. Jakmile narazili na určitý druh rostliny, nebo zabarvenou vodu vytékající ze skály, poznali, kde mají začít kopat. A kopali a kopali, až se dostali k „zlatu“. Tu pak těžili, dokud jí nevytěžili.)

4. Jak si představujete člověka doby bronzové? Jako pračlověka oblečeného do kožešin s oštěpem v ruce, jak se žene za mamutem?

Chyba lávky! Lidé doby bronzové měli svoji módu a rádi se zdobili. Prohlédněte si všechny jehlice a zkuste vymyslet, proč je každá jiná? K čemu se používaly?

šifra č. 4

(Jehlice a spony měly jednak praktické využití – lidé si jimi spínali plášt, jednak to byla módní záležitost. Tak jako dnes i v době bronzové existovaly různé módní trendy, které se odrážely hlavně na šperkách.)

5. Nástroj, nebo zbraň?

Jedním z používaných nástrojů doby bronzové byla sekerka. Pečlivě si je prohlédněte a zkuste vymyslet, jak je lidé doby bronzové vyráběli.

Místo pro nakreslení sekerky

šifra č. 5

(Na výrobu sekerky se používaly tzv. kadluby. Jednalo se o formy, do kterých se nalil roztažený bronz.)

II. místnost

6. Poklad všude, kam se podíváš!

Pokračujme v putování dál. Tomu, co vidíte před sebou, se říká depot. Jedná se o pravý archeologický poklad. Tenhle je ze Saběnic ze severních Čech. Našlo se v něm celkem 91 sekerek. Půjčili nám kolegové z muzea v Mostě všechny? Spočítejte je.

(osmdesátjedna)

šifra č. 6

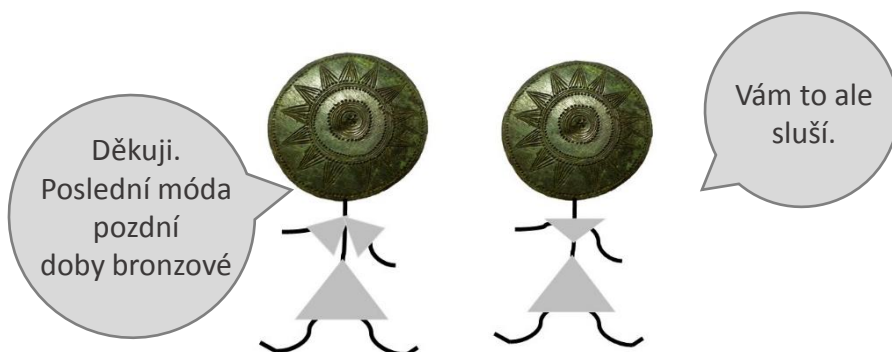
7. Na dalším modelu jsou k vidění mohyly. Co to je a k čemu sloužily?

šifra č. 7

Ano, správně. Mohyly jsou hroby. Na modelu si můžete prohlédnout mohylové pohřebiště, které objevil pan F. X. Franc v roce 1879 nedaleko odsud. Celkem tu našel 92 mohyl, z nichž většinu prozkoumal. Vedle modelu se podívejte, co tam všechno našel.)

8. Naše krásná manekýna a svalnatý manekýn předvádějí slušivé oblečky z doby bronzové. Docela nadčasové, co říkáte? Pročpak má naše pravěká modelka holé břicho? Ne, že by si to nemohla dovolit, ale důvod je přeci jen praktičtější...

šifra č. 8

(Utkat látku byla docela drina. Vyrobit látku pro jednu košili trvalo zhruba rok. Proto se látkou neplytvalo. Dívky nosily tyto krátké „topy“ a jakmile jim odrostly, přišly k němu pruh látky, který ho prodloužil. A na pár let byly zase v teple)

Rychle pryč.
to se nedá
vydržet.

Kuriózní je, co všechno obnášelo barvení látky. Rostliny a přírodní barviva vás asi napadnou. Ale víte, že byla zapotřebí i moč? Proč? Je to dobrý ustalovač a pomáhal s tím, aby látka nevybledla a udržela si co nejdéle svoji barvu. Po nabarvení se dala látka do nádoby s močí a umístila se na pár týdnů na slunce. Moč a působení tepla způsobily, že barva na látce držela. Asi si dovedete představit, jak to kolem vonělo...

III. Místnost

9. Na konci našeho putování dobou bronzovou nahlédněte do kovářské dílny. Už víte, že si lidé vyráběli nástroje, zbraně i šperky. Kolik kovových předmětů na obrazu najdete?

šifra č.9

Spoustu předmětů archeologové identifikují, poznají, k čemu sloužily a jak se používaly. S něčím si ale přeci jen ještě lámou hlavu. Ve vitrínce pod oknem si prohlédněte předmět č. 1. Součást koňského postroje? Madlo od konvičky na čaj? Hračka pro děti? Co by to tak mohlo být?...

10. A jsme na konci cesty.. Poslední šifru naleznete mezi archeologickými střepy v pískovišti. Tak s chutí do toho!

šifra č. 10

Místo pro nákras nalezeného střepu

šifra č. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

ZDAR!

Doplňte písmena podle klíče šifer, který naleznete v herně na konci výstavy.